

HRVATSKI SABOR
KLUB MOSTA
Zastupnik Zvonimir Troškot

U Zagrebu, 28. lipnja 2023.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 28-06-2023		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
	65	
Urudžbeni broj	Pril.	Vri.
	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje gospodinu Davoru Filipoviću, izv. prof.dr.sc., ministru gospodarstva i održivog razvoja

Temeljem članka 140. Poslovnika Hrvatskog sabora upućujem Davoru Filipoviću, ministru gospodarstva i održivog razvoja,

ZASTUPNIČKO PITANJE

Poštovani ministre Filipović,

molim Vas da mi u zakonskom, pisanim putem odgovorite koja je razlika između trenutne količine isporučenog plina kupcima koji imaju pravo na plin sukladno Uredbi o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energijom, u odnosu na isporučene količine od strane proizvođača prema HEP - u koju su prodali u dijelu opskrbe temeljem Uredbe? Što je s viškovima i kako planirate zbrinuti trenutne viškove i viškove koji će evidentno nastati u budućnosti? Jeste li svjesni gubitaka HEP d.d.-a koji nabavlja plin po 47,6 EUR/MWh od proizvođača INA d.d., a onda preko HROTE-a (VTT – Virtualna točka trgovanja) se isti taj plin prodaje i po cijenama koje dosežu razine i do 0.01 EUR/ MWh. Zbog čega ovakva plinska pogodovanja i tko su kupci koji na dnevnoj razini zarađuju i po nekoliko stotina tisuća EUR nauštrb građana Republike Hrvatske?

Naime, ovim putem Vas želim izvijestiti o provedbi Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energijom NN 104/22, 106/22, 121/22 i 156/22 (dalje Uredba) i Odluka o cijeni i raspodjeli kapaciteta prirodnog plina kojeg je Hrvatska elektroprivreda d.d. preuzela od proizvođača prirodnog plina NN 122/22 (dalje: Odluka NN 122/22). Također za razdoblje od 1. travnja 2023 do 31. ožujka 2024. donesena je nova Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije NN 31/23 (dalje: Uredba NN 31/23). Temeljem odredbi Uredbe NN 31/23, Vlada RH do 30. travnja 2023. za predmetno razdoblje je trebala donijeti novu Odluku. Naglašavamo kako do danas, 28. lipnja 2023., predmetna Odluka još nije donesena. Do donošenja nove Odluke ostaje na snazi Odluka NN 122/22 te će na temelju iste Hrvatska elektroprivreda d.d. (dalje: HEP d.d.) prodavati plin kupcima definiranim Uredbom NN 31/23.

Sukladno Uredbi i Odluci NN 122/22 te Uredbi 31/23 do 31. svibnja 2023. HEP d.d. je od INA d.d. preuzeo znatno veće količine plina od onih koje je isporučio kupcima. Ukupni viškovi plina koji su do 31. svibnja 2023. pohranjeni u podzemnom skladištu plina (dalje: PSPS) iznose otprilike 1000 GWh. Napominjemo kako u preostalom razdoblju trajanja Uredbe NN 31/23, donosno od 01. lipnja 2023. do 31. ožujka 2024., uz planiranu dinamiku preuzimanja plina od INA d.d. te isporuke prema kupcima, procijenjeni viškovi iznose više od 1.500 GWh te ukazujemo kako iste neće biti moguće zbrinuti u podzemnom skladištu plina (PSP). Prema izračunu i informacijama provođenje daljnje reklasifikacije viškova plina nije moguće zbog kapacitetnog ograničenja podzemnog skladišta. Provedbom Uredbe 31/23 došlo je do zapunjavanja skladišnih kapaciteta kojima HEP d.d. raspolaže za potrebe zalihe Republike Hrvatske te se viškovi trenutno zbrinjavaju na dijelu skladišnog kapaciteta koji HEP d.d. koristi za vlastite potrebe. Obzirom kako je početkom lipnja 2023. došlo do potpunog zapunjavanja svih skladišnih kapaciteta koji su na raspolaganju HEP d.d., viškove plina nastale provedbom Uredbe NN 31/23, kao i plin čija je nabava ranije ugovorena za potrebe HEP d.d., od početka lipnja 2023. više nije moguće pohraniti plin u PSP. Količine plina koje neće biti moguće pohraniti u PSP nakon zapunjavanja svih skladišnih kapaciteta iznose i do dvadesetak GWh dnevno, što čini više od polovice ukupne dnevne potrošnje plina na razini RH, trenutne tržišne vrijednosti od otprilike milijun eura dnevno.

S obzirom na sve Uredbe Vlade Republike Hrvatske vezane za otklanjanje poremećaja na energetske tržište kojima je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja idejni i operativni začetnik, te s obzirom na javne podatke koje je moguće vidjeti na službenim stranicama PLINACRO-a i HROTE-a, vidljive su anomalije na energetske tržište plina prema kojima HEP kupuje plin po reguliranoj cijeni, a prodaje po svega nekoliko centi, što je daleko ispod tržišne cijene plina.

Izostankom reakcije na navedenu problematiku, odnosno nemarom i ne postupanjem resornog ministarstva, kao i Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) došlo je do zapunjavanja svih skladišnih kapaciteta kojim HEP d.d. raspolaže. Obzirom kako nije definirano i daljnje postupanje s uskladištenim plinom te kako HEP d.d. nije dobio nalog o drugačijem postupanju, još jednom naglašavamo kako se pozitivna dnevna odstupanja primjenjivoj marginalnoj cijeni kreću znatno niže od nabavne cijene, a mogu iznositi i 0.01 EUR/ MWh. Također cijena po kojoj HEP d.d. od 01. lipnja kupuje plin od INA d.d. iznosi 47.6 EUR/ MWh (do 1. lipnja 2023. cijena je bila definirana Uredbom u iznosu od 41 EUR/ MWh). Iz podataka je vidljivo kako HEP d.d. svjesno posluje s gubitkom uz poslovni blagoslov Vlade Republike Hrvatske.

Unaprijed se zahvaljujem,

Zastupnik
Zvonimir Troškot

